

съ петъ години, сиречъ съ четири собствени класа и съ единъ педагогически едногодишенъ курсъ. И двѣтъ училища сж пълни съ всичкитѣ прѣдполагаеми класове. Споредъ програмата се прѣ-подаватъ въ тѣхъ, освѣнъ прѣдметитѣ на трикласнитѣ училища, но още и френски и руский езикъ, стопанство, педагогика и съ голѣмо внимание и ржкодѣлието. Цѣльта имъ е отъ една страна общеобразователна, за въспитание на женския полъ въобще, а отъ друга страна се очаква отъ тѣхъ приготвление на по-добри учителки.“

Най-добрата програма остава неизпълнима както трѣбва, ако нѣма добри учебници, които да спомагатъ на учещитѣ да се ориентиратъ въ всѣки прѣподаденъ отъ учителя урокъ и при общитѣ повторения да усвояватъ здраво материяла по извѣстенъ учебенъ прѣдметъ. То и до днесъ остава най-слабата страна на нашитѣ срѣдни общеобразователни училища, но това особено се е усѣщало тогава. За долнитѣ класове все се намирали учебни книги, макаръ нѣкои застарѣли, още отъ турско врѣме, и не стѣкмени споредъ новитѣ педагогически и методически изисквания, но за горнитѣ класове и специалнитѣ педагогически курсове при дѣвическитѣ гимназии отначало липсвали учебници почти по всички прѣдмети. Затова учителитѣ били принудени по нѣкои прѣдмети по цѣли нощи да стѣкмиватъ записки, други да прѣподаватъ направо по диктовка въ класъ, съ което, въ единия и другия случай, се е губило много врѣме и за учителитѣ и за ученичкитѣ; при това послѣднитѣ при диктовката на уроцитѣ сж се приучвали на чисто механическа работа, понеже на връзката на диктувания материялъ не се обръщало внимание.

Съ учебнитѣ пособия гимназията е стояла много злѣ. Прѣзъ първитѣ години липсвали сж най-нужнитѣ помагала за нагледно прѣподаване на разнитѣ учебни прѣдмети. Сжщо не е имало библиотека, съставена, отъ една страна, отъ книги и списания съ достѣпно съдържание за прочитъ на ученичкитѣ, а отъ друга, отъ съчинения съ чисто популярно-научно и педагогическо съдържание, които да спомагатъ за самообразованието на учителитѣ. Тя е била съвсѣмъ бѣдна, имала само нѣкои книги и нѣколко педагогически списания. Отпослѣ сж доставени малко по-малко учебни пособия и книги, но въ малкъ размѣръ. Ако се направи една обща таблица на учебнитѣ помагала и книгитѣ, то ще се констатира нагледно това, което може да се изрази съ нѣколко думи: прѣзъ тоя учебенъ периодъ въ гимназията има зачатъци отъ сбирки и се туря само основа на бъдещата учителска и ученическа библиотеки.

Гимназията прѣзъ цѣлия този учебенъ периодъ се е помѣщавала въ стари здания, тѣсни, тъмни, влажни, съ неуредени дворове — неудобни въ всѣко едно отношение. Зданията на Нури Ефенди сж били отъ типа на едноврѣмешнитѣ стари турски конаци и къщи, каквито има още тукъ-тамъ запазени изъ София. Двѣтъ здания сж били съединени съ единъ високъ дървенъ покривъ, за да минаватъ пансионеркитѣ подъ сушина въ дъждовно врѣме или